

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Calliditas dolosa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

CALLIDITAS DOLOSA. CAP. XIV.

Per eam utique vafrum, callidum astutumq; hominem, ac dolis omnibus instructum significari tradunt, de qua Horatius:

Nunquam te fallant animi sub Vulpes latentes.

Huic dolos à natura datos Lucretius attestatur. Et apud Varro ^{De arte poëtica} nē insignis adeo est animalis hujus calliditas, ut Vulpinari inde verbum confitum fuerit, quod ἀλωπεκίζειν dixerat Graci, cum astute doloseq; fieri aliquid exprimere significantius voluerint, atq; etiam pro decipere ἀλωπεκάσθω, hinc αἰγάλεα Pindarus Olympiis Agesidamo nuncupat, idq; Διόπτυχον, quippe promptitudinem, & sagacitatem morum significare ait Demetrius Triclinius ejus interpres. Verba Pindari sunt :

Tō 28

Ἐμφύες θτ αἴγανη ἀλωπεκέ,

Οὐτέ εὐεῖσε ποι λέστρας Διόπτυχον ήθος.

Non. Marcelli in Varone.

B hoc est. Neque callida Vulpes, neq; latè rugientes Leones quem à natura acceperint morem immutarint. Vulpem sane Siculi ob versutiam facilissimamq; in deludendis Canibus motationem, doliq; promptitudinem, Cynædum appellavere. Deniq; hæc, ubi quid vafrè sciteq; dictum factumve fuerit in Aëfopicis fabulis principatum obtinet, veluti Davus in Comediis, atq; apud Philostratum fabularum choream circa Aëfopum lafcivientem duicit, & Vulpibus apud Claudianum, Rhadamanthi sententia, fallaciam hominum anima immittuntur. Aslertor noster super Herode loquens: Dicite, ait, huic Vulpī, subdolam nimis & vafram ejus astutiam notans, de qua Plutarchus in Moralibus ait: Pardum Vulpem olim contemnere solitum, quod dipsit tot colorum lepore pellem variegatam habebat, cui Vulpes respondit, in animo sibi esse eam colorum varietatem, quam ille haberet in tergore. Ideo autem Vulpem senem laqueo capi non posse, dicitatum. Et ut semel dicam, vel à Prophetis, ut ait Adamantius, nec Vulpis nec Lupi nomen umquam fuit ad bonum aliquod usurpatum. Quod vero in Divinis literis legitur, Partes Vulpium erunt, indicat in manus dolosorum & fallacium versutorum que hominum tradendos hostes, diceret Euthymius, cuiusmodi feruntur esse Palestini, à quibus Saul una cum exercitu in insidiis tractus, occidione occisus est. Quamvis Adamantius dici de iis interpretatur, qui extremo iudicio demonibus malis addicentur. Sunt enim hi Vulpes illæ, quæ vineas Domini corrumptunt, ut apud Theocritum puerulo fecundam vitem custodiendi, Vulpes due infidiantur: quarum una mærescentes uvas populatur, altera panarium properat exhaustire. Et quod ad Theocritianum hoc facit, Aristophanes Equitibus, milites Vulpibus assimulavit, quod racemos esitent per agros, dissipatisque vitibus non exiguam, quaqua incubuerint, pauperiem faciant.

MALA COGITATIO. CAP. XV.

Ille vero (ut ad sacra redeamus) quæ Canticorum Cantio Sponsi jussu capi jubentur, quia nova teneraque vitium germina corrodunt, pravæ cogitationes sunt, & intelligentia perversa; quæ à genio malo suggestur. Novellas porro Vulpes occupari jubet, prius scilicet, quam adolescent & altius infideant, sicutq; aduersus rectè vivendi rationem pugnaciores. Dum enim mala cogitatio in initio est, de corde facile potest exturbari: quæ si frequenter iteretur, diutiusq; insuescat permanere, quodam quasi usucaptionis jure, animam facilissime ad consensem adducit: confirmato autem intracor consentiu proclivis inde est ad peccandum effectus. Hinc illa Nasonis admonitio:

Opprime dum nova sunt subiti mala semina morbi, Que prebet latas arbor spatiantibus umbras,
Et tuus incipiens ire resistat Equus. Quo posita est primum tempore, virga fuit.
Nam mora dat vires, teneras mora percoquit uvas, Tunc poterat manibus summa tellure revelli,
Et validas segetes, que fuit herba, facit. Nunc stat in immensum viribus aucta suis,
Principiis obstante, sero medicina paratur,
Cum malas per longas convalluere moras.

Itaque

MA-

II 3